

Αθήνα, 9/11/..... Νοεμβρίου 2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Ο εκτροχιασμός» είναι ένα βιβλίο που περιγράφει το χρονικό της κρίσης. Παρουσιάζει συστηματικά τα πραγματικά δεδομένα σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Παράλληλα, αναπτύσσει έναν ευρύ προβληματισμό για τις αιτίες της κρίσης, τις χαμένες ευκαιρίες, την πολιτική αμφιθυμία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Τέλος, επεξεργάζεται και προτείνει τα προαπαιτούμενα και τις δυνατότητες ώστε να ξεπεραστεί η κρίση και να μπει η χώρα και πάλι σε τροχιά ανάπτυξης. Η εξιστόρηση ολοκληρώνεται με τα αποτελέσματα των εκλογών της 17^{ης} Ιουνίου και, όσον αφορά τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, με τη Σύνοδο Κορυφής της 29^{ης} Ιουνίου.

Το βιβλίο αναφέρεται στα ερωτήματα που είναι διάχυτα στην κοινωνία. Στέκεται απέναντί τους κριτικά αναδεικνύοντας ορθές επισημάνσεις, διαλύοντας μύθους, αιτιολογώντας με επιχειρήματα μια διαφορετική προσέγγιση και ερμηνεύοντας τα όσα συνέβησαν και τις αντιλήψεις που κυριάρχησαν.

Κεντρικός άξονας της ανάλυσης είναι ο συλλογισμός ότι η κρίση εδράζεται στην δομή του πολιτικοκοινωνικού συστήματος και στις πολιτικές και κοινωνικές ηγεσίες. Αντιτάχθηκαν ή ακολούθησαν μια ανεπαρκή πολιτική προσαρμογής, τη στιγμή που η ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ συνεπαγόταν συνεχείς μεταρρυθμίσεις, ώστε να ελεγχθούν οι κίνδυνοι και να επιτευχθεί η αξιοποίηση του νέου περιβάλλοντος. Καθυστερήσεις και αδιαφορία αύξησαν την απόσταση από τις αναπτυγμένες χώρες της Ευρωζώνης επιτείνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις των διαφορετικών επιπέδων ανάπτυξης.

Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επηρέασε και επηρεάζει άμεσα την κοινωνική – οικονομική εξέλιξη στην Ελλάδα ενώ και η ελληνική κρίση επέδρασε βαθμιαία όλο και περισσότερο την Ευρωζώνη. Το βιβλίο περιγράφει τη σύμπλεξη, τις δεσμεύσεις και τα σχέδια των δυο πλευρών μέσα από μια αναλυτική παρουσίαση των αλληπάλληλων αποφάσεων, αναβολών και αντιφάσεων των οργάνων της Ένωσης.

Στα έξι κεφάλαια του βιβλίου αναλύονται:

- Α' Ο δρόμος προς το πρώτο Μνημόνιο και οι πραγματικές αιτίες που φτάσαμε ως εκεί.
- Β' Ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του Μνημονίου.
- Γ' Η επέκταση της κρίσης στην Ένωση, η αναδιάρθρωση του χρέους και τα πολιτικά παιχνίδια εξουσίας.
- Δ' Η Κυβέρνηση συνεργασίας, το PSI και το Δεύτερο Μνημόνιο.
- Ε' Οι εκλογές του Μαΐου και του Ιουνίου 2012.
- ΣΤ' Το μέλλον της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο ερώτημα αν είναι δυνατή μια «ολική λύση» του ελληνικού προβλήματος, ο συγγραφέας απαντά ότι οι πιθανότητες να συμβεί κάτι τέτοιο είναι περιορισμένες. Η αποφασιστική αντιμετώπιση του θέματος προϋποθέτει την ύπαρξη μιας κατασταλαγμένης συνολικής αντίληψης για την αντιμετώπιση της κρίσης εκ μέρους της Ευρωζώνης, που όμως δεν υπάρχει. Από την άλλη μεριά, η ελληνική πολιτική ηγεσία δεν είναι σε θέση να δώσει ασφαλείς διαβεβαιώσεις για τη μελλοντική πορεία της χώρας, ενώ επανειλημμένα έχουν διαψευσθεί οι υποσχέσεις της. Γι' αυτό και οι ευρωπαίοι ηγέτες προτιμούν όσον αφορά την Ελλάδα την βαθμιαία προσέγγιση της λύσης με ταυτόχρονη αυστηρή τήρηση των συμφωνιών.

Η τήρηση των συμφωνιών απαιτεί ιδιαίτερη προσπάθεια. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο συγγραφέας στον επίλογο:

«Το ύψος του χρέους, είτε πετύχουμε να μειωθεί (.....) ως το 2020 είτε όχι θα παραμένει πολύ υψηλό και θα αποτελεί μόνιμη εστία κρίσεων. Για να μην παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα θα πρέπει το επίπεδό του να κυμαίνεται περίπου στο 100% του ΑΕΠ. Μια νέα αναδιάρθρωση με περικοπή των απαιτήσεων των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, από τα δάνεια που χορήγησαν στην Ελλάδα ή τα ομόλογα που κατέχουν, είναι πιθανότατα αναγκαία. Δεν θα γίνει εύκολα αποδεκτή.» Επειδή τα προβλήματα θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, τα επιτόκια με τα οποία θα δανειζόμαστε από τις αγορές θα παραμείνουν υψηλά. Επενδύσεις θα αργήσουν να πραγματοποιηθούν. Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας θα είναι αιτία ελλειμμάτων του ισοζυγίου πληρωμών και θα υποχρεώνει τη χώρα να δανειζεται. Χρειάζεται να γίνει προσπάθεια σε νέες κατευθύνσεις (διοικητικό κόστος, οργάνωση των επιχειρήσεων, ποιότητα κλπ.) για να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα.

Χρειάζεται επίσης να αντιμετωπιστούν ζητήματα όπως η προσαρμογή των θεσμών στο επίπεδο των ανεπτυγμένων χωρών της Ένωσης, η ελαττωματική δημόσια διοίκηση, οι αντιστάσεις στις διαρθρωτικές αλλαγές, το πολιτικό-πελατειακό σύστημα, οι κοινωνικές ανισότητες, ο κίνδυνος κοινωνικών –πολιτικών συγκρούσεων λόγω της παρατεταμένης πολιτικής συμπίεσης των εισοδημάτων και της υψηλής φορολογίας.

Η τήρηση των συμφωνιών με την Ευρωζώνη είναι ασφαλώς απαραίτητη, ώστε να εξασφαλισθεί η κανονική καταβολή των δόσεων του δανείου. Ταυτόχρονα όμως και η αναδιαπραγμάτευση όπου αυτό επιβάλλεται, καθώς και η συμμετοχή της Ελλάδας στην διαπραγμάτευση για την οικονομική διακυβέρνηση και τις αλλαγές στη δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βασικός όρος για την υπέρβαση της κρίσης, όπως επισημαίνει ο συγγραφέας, είναι η σαφήνεια των αποφάσεων και η αξιοπιστία της πολιτικής. Η Ένωση στην προσπάθειά της να συγκαλύψει διαφορές και να αναβάλει τις λύσεις προκαλεί η ίδια αβεβαιότητα και ανησυχία στις αγορές. Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις σε σύνθετα προβλήματα. Πολύπλοκα θέματα απαιτούν εντατική επεξεργασία. Εμπνεύσεις της στιγμής, καλές προθέσεις, ωραίοι λόγοι δεν επαρκούν εκεί όπου πρέπει να υπάρχει μελέτη, σχέδιο, δουλειά. Οφείλουμε να σκεφτόμαστε πάντοτε ότι οι αιτίες της κρίσης δεν είναι μόνο οικονομικές. Μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική είναι αναγκαία προκειμένου να υπάρξει και μια νέα οικονομική διακυβέρνηση του ευρωπαϊκού χώρου.